

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 1749/96

av den 9 september 1996

om genomförandet av rådets förordning (EG) nr 2494/95 om harmoniserade konsumentprisindex gällande initiala åtgärder för implementering

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EG) nr 2494/95 den 23 oktober 1995 gällande harmoniserade konsumentprisindex⁽¹⁾, särskilt artiklarna 4 och 5.3 i denna, och

med beaktande av följande:

Varje medlemsstat anmodas att ta fram ett harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) med ett första index för januari 1997.

I artikel 3 i förordning (EG) nr 2494/95 krävs att HIKP skall basera sig på de varor och tjänster som bjuds ut till försäljning på medlemsstatens territorium för att direkt tillfredställa konsumenternas behov.

Omfattningen av de befintliga konsumentprisindex som tas fram av medlemsstaterna eller de rutiner som följs när det gäller införandet av nya varor och tjänster av betydelse eller rutiner för att justera priser med anledning av kvalitetsförändringar i de prissatta artiklarna eller metoder för att sammanställa prisuppgifter till prisindex för elementära aggregat eller urvalsmetoder och urvalsrutiner för att få fram prisuppgifter, skiljer sig åt i medlemsstaterna i så måtto att de konsumentprisindex som tagits fram av medlemsstaterna inte uppfyller de jämförbarhetskrav som är nödvändiga för att ta fram HIKP.

Vanan att använda tidigare prisuppgifter som substitut för priser under innevarande månad skiljer sig från användningen av prisuppgifter som samlats in i så måtto att de konsumentprisindex som tas fram av medlemsstaterna inte uppfyller de jämförbarhetskrav som är nödvändiga för att ta fram HIKP.

Det är nödvändigt att ta med nya varor och tjänster av betydelse i både de HIKP vilkas vägningstal uppdateras årligen och de HIKP vilkas vägningstal uppdateras mer sällan.

Det är nödvändigt att vidta åtgärder för att försäkra sig om jämförbarheten mellan HIKP i enlighet med artikel 5.3 i förordning (EG) nr 2494/95.

I enlighet med artikel 15 i förordning (EG) nr 2494/95 anmodas kommissionen (Eurostat) att inkomma med en rapport till rådet om tillförlitligheten hos HIKP och deras uppfyllelse av kraven på jämförbarhet.

De åtgärder som ges i denna förordning överensstämmer med Kommittén för det statistiska programmets åsikter som tillsattes till följd av rådets beslut 89/382/EEG⁽²⁾.

Europeiska monetära institutet har konsulterats i överensstämmelse med artikel 5.3 i förordning (EG) nr 2494/95 och har avgivit ett positivt utlåtande.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

I. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Mål

Med anledning av att varje medlemsstat skall ta fram ett jämförbart harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) är målet med föreliggande förordning att fastställa

- den initiala omfattningen av varor och tjänster samt jämförbara rutiner för att uppdatera omfattningen med nya konsumtionsvaror och tjänster av betydelse,
- minimistandarder för rutiner i samband med kvalitetsutvärdering,
- minimistandarder för de prisuppgifter man använder sig av,
- en formel för sammanställningen av prisindex för elementära aggregat.

Målsättningen är att se till att prisurvalet är sådant att HIKP är tillräckligt tillförlitliga för internationella jämförelser och att ta fram information med vars hjälp man kan etablera minimistandarder för urvalsförfarandet.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning avses med

- a) *initial omfattning av varor och tjänster i HIKP*: de fyrsiffriga kategorier och undergrupper som specificeras i COICOP/HICP-klassifikationen (Classification of individual consumption by purpose, anpassad till behoven i HIKP) i bilaga I,

⁽¹⁾ EGT nr L 257, 27.10.1995, s. 1.

⁽²⁾ EGT nr L 181, 28.6.1989, s. 47.

- b) *nya varor och tjänster av betydelse*: sådana varor och tjänster där förändringarna i priset inte uttryckligen finns med i medlemsstaternas HIKP och på vilka konsumenterna spenderar åtminstone en promille av de kostnader som täcks in av denna HIKP,
- c) *kvalitetsförändring*: närhelst medlemsstaten anser att en förändring i specificeringen har lett till en påtaglig nyttskillnad för konsumenten mellan en ny variant eller modell av en vara eller tjänst och en vara eller tjänst som tidigare valts ut för prisgranskning i HIKP och som blivit ersatt. Det handlar inte om kvalitetsförändring då man företar en omfattande revision av HIKP-urvalet,
- d) *kvalitetsjustering*: en rutin när man gör ett förbehåll för en kvalitetsförändring genom att öka eller minska det aktuella priset eller referenspriset med en faktor av eller ett belopp motsvarande värdet på kvalitetsförändringen,
- e) *riktat urval*: en uppsättning priser på varor och tjänster som medlemsstaten har för avsikt att samla in för att upprätta sitt HIKP från och med januari 1997 eller vid något senare datum för att uppfylla sin egen eller någon europeisk standard för reliabilitet eller jämförbarhet,
- f) *observerat pris*: det pris som i verkligheten bekräftas av medlemsstaten,
- g) *beräknat pris*: det pris som byts ut mot ett faktiskt pris och som är baserat på ett lämpligt beräkningsförfarande. Ett observerat pris kan inte anses vara ett beräknat pris annat än om det vederbörligen kan bevisas att det utgör en lämplig beräkning,
- h) *ersättningspris*: ett observerat pris på en vara eller tjänst som används som en direkt ersättning på en vara eller tjänst vars pris ingått i det riktade urvalet,
- i) *index över elementära aggregat*: ett prisindex för ett elementärt aggregat som bara omfattar prisuppgifter,
- j) *elementärt aggregat*: hänför sig till kostnader eller konsumtion som ryms inom det finaste skiktet i HIKP där det inte finns tillförlitlig information om kostnader för viktningssändamål,
- k) *urval*: alla rutiner när det gäller upprättandet av HIKP där en del av den prispopulation som konsumenterna kommer i kontakt med används för att beräkna prisförändringen inom någon varu- eller tjänstekategori som omfattas av HIKP,
- l) *reliabilitet*: skall bestämmas i enlighet med den "precision" som avser skalan av urvalsfel och den "representativitet" som avser avsaknaden av systematiska avvikelser.

II. ÅTGÄRDER FÖR ATT FÖRSÄKRA SIG OM JÄMFÖRBARHET, RELIABILITET OCH TILLÄMPLIGHET HOS HIKP

Artikel 3

Initial omfattning

HIKP som omfattar prisindex och vägningstal för varje kategori i bilaga I som står för mer än en promille av den totala kostnad som omfattas av alla dessa kategorier skall anses vara jämförbara.

Artikel 4

Nya varor och tjänster av betydelse

Medlemsstaterna skall

- på ett systematiskt sätt försöka identifiera nya varor och tjänster av betydelse, och
- kontrollera betydelsen av de varor och tjänster som anmäls som nya och av betydelse i andra medlemsstater.

HIKP skall ställas samman så att de omfattar prisförändringar på en nya vara eller tjänst av betydelse i de fall där den varan eller tjänsten har ansetts falla under definitionen i artikel 2 b. Detta skall vara genomfört inom tolv månader efter det att den identifierats, antingen genom att justera vägningstalen av eller inom ifrågakategori i COICOP/HIKP-klassifikationen i bilaga I till denna förordning eller genom att särskilt tilldela den nya varan eller tjänsten av betydelse en del av vägningstallet.

Artikel 5

Minimistandarder för rutiner i samband med kvalitetsutvärdering

1. De HIKP som har justerats på lämpligt sätt skall anses vara jämförbara. När det inträffar kvalitetsförändringar skall medlemsstaterna sammanställa prisindex genom lämpliga kvalitetsjusteringar baserade på uttryckliga beräkningar av värdet på kvalitetsförändringen. I avsaknad av nationella beräkningar skall medlemsstaterna använda sig av beräkningar som grundar sig på information från kommissionen (Eurostat) när sådana är tillgängliga och relevanta.

2. I de fall då inga beräkningar finns tillgängliga skall prisförändringar beräknas som skillnaden mellan priset på den utvalda ersättningsvaran och den vara som blivit ersatt. Under inga omständigheter får en kvalitetsförändring beräknas som hela prisskillnaden mellan dessa två varor, om detta inte kan motiveras som en lämplig beräkning. I de fall då man måste förlita sig till ersättningar i samband med att varor och tjänster har bjudits ut till reducerade priser, skall dessa ersättningar väljas ut i enlighet med likheten i nyttan för konsumenten och inte i enlighet med likheten i priset.

*Artikel 6***Minimistandarder för priser**

1. Medlemsstaterna skall ta fram HIKP och använda de observerade priserna i det riktade urvalet.

- a) I de fall där det riktade urvalet kräver månatliga kontroller men där man inte lyckas med detta på grund av att en vara eller någonting annat saknas, kan man använda sig av beräknade priser under den första eller andra månaden medan ersättningspriser måste användas från och med den tredje månaden.
- b) När det riktade urvalet i undantagsfall kräver mer sällan förekommande observationer än månatliga, skall man använda sig av beräknade priser för de månader då det inte krävs observerade priser. Man kan också använda sig av beräknade priser första gången en priskontroll inte kan genomföras. När man för andra gången i rad misslyckas med en priskontroll, måste man använda sig av ersättningspriser.

2. När ersättningspriser inte finns tillgängliga under de omständigheter som åsyftas i denna artikel, kan man fortsätta att använda sig av beräknade priser, under förutsättning att deras användning begränsas till en nivå som inte äventyrar jämförbarheten.

*Artikel 7***Prisindex för elementära aggregat**

Man skall sammanställa HIKP genom att använda en av de två formlerna i tredje stycket i bilaga II till denna förordning eller alternativt en jämförbar formel som inte ger upphov till ett index som systematiskt avviker från ett index som ställts samman utifrån en av de givna formlerna med i genomsnitt mer än en tiondels procentenhet under ett år jämfört med året innan.

*Artikel 8***Minimistandarder för urval**

HIKP som ställts samman från riktade urval som har ett tillräckligt antal elementära aggregat för att vara representativa för mångfalden av poster inom varje kategori och har tillräckligt med prisuppgifter inom varje elementärt aggregat för att ta hänsyn till variationen i prisrörelserna inom populationen, skall anses vara tillförlitliga och jämförbara.

*Artikel 9***Kvalitetskontroll**

Medlemsstaterna skall

- a) på begäran förse kommissionen (Eurostat) med information om alla kostnader i samband med bortfall från omfattningen, uttryckta som en del av de totala utgifter som täcks in av HIKP och tillräckligt utförligt för att möjliggöra en bedömning om man rättat sig efter denna förordning,
- b) anmäla nya varor och tjänster av betydelse till kommissionen (Eurostat) när sådana har identifierats och vid anmodan orsakerna till varför nya varor och tjänster av betydelse inte tagits med, tillräckligt utförligt för att möjliggöra en bedömning om man rättat sig efter denna förordning,
- c) kontrollera uppkomsten av kvalitetsförändringar och gjorda justeringar, tillräckligt utförligt för att möjliggöra en bedömning om man rättat sig efter denna förordning och på begäran förse kommissionen (Eurostat) med sådan information,
- d) etablera och hålla aktuell en tydlig översikt av det riktade urvalet och regelbundet göra kontroller för att visa att man rättat sig efter denna förordning. Medlemsstaterna skall på begäran förse kommissionen (Eurostat) med sådan information för att möjliggöra en bedömning av och försäkra sig om efterlevnaden,
- e) när man använder en formel som skiljer sig från den i första stycket i bilaga II till denna förordning på begäran förse kommissionen (Eurostat) med information om effekterna av att man använder en alternativ formel för utvalda perioder och utvalda elementära aggregat, tillräckligt utförligt för att möjliggöra en bedömning om man rättat sig efter denna förordning,
- f) på begäran förse kommissionen (Eurostat) med uppgifter om riktade urval, tillräckligt utförligt för att möjliggöra en bedömning om man rättat sig efter denna förordning och med sammanfattande statistik av hur representativa och precisa urvalen är, tillräckligt utförligt för att kommissionen (Eurostat) skall kunna lägga fram förslag om minimistandarder för urvalsprinciper vilka skall tas med i översynen av HIKP i oktober 1997 i enlighet med artikel 15 i förordning (EG) nr 2494/95.

III. SLUTBESTÄMMELSER*Artikel 10*

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 9 september 1996.

På kommissionens vägnar

Yves-Thibault DE SILGUY

Ledamot av kommissionen

BILAGA I

Den initiala täckningen av varor och tjänster i HIKP skall omfatta följande kategorier och undergrupper:

Kod	COICOP/HICP
01.	LIVSMEDEL OCH ALKOHOLFRIA DRYCKER
01.1	Livsmedel
01.1.1	Bröd och övriga sädesprodukter
01.1.2	Kött
01.1.3	Fisk
01.1.4	Mjök, ost och ägg
01.1.5	Oljor och fetter
01.1.6	Frukt
01.1.7	Grönsaker, inklusive potatis och andra knölar
01.1.8	socker, sylt, honung, sirap, choklad och konfektyr
01.1.9	Övriga livsmedel
01.2	Alkoholfria drycker
01.2.1	Kaffe, te och choklad
01.2.2	Mineralvatten, läskedrycker och juice
02.	ALKOHOLHALTIGA DRYCKER OCH TOBAK
02.1	Alkoholhaltiga drycker
02.1.1	Spritdrycker
02.1.2	Vin
02.1.3	Öl
02.2	Tobak
02.2.1	Tobak
03.	KLÄDER OCH SKODON
03.1	Kläder
03.1.1	Material för klädesplagg
03.1.2	Klädesplagg
03.1.3	Övriga klädesplagg och tillbehör till klädesplagg
03.1.4	Kemtvätt, reparation och uthyrning av kläder
03.2	Skodon
03.2.1	Skor och andra skodon
03.2.2	Underhåll, reparation och uthyrning av skodon
04.	BOSTÄDER, VATTEN, ELEKTRICITET, GAS OCH ANDRA BRÄNSLEN
04.1	Faktiska hyror för bostäder
04.1.1	Faktiska hyror som betalas av hyresgäster
04.1.2	Övriga faktiska hyror
04.3	Regelbundet underhåll och regelbunden reparation av bostaden
04.3.1	Produkter för regelbundet underhåll och regelbunden reparation av bostaden
04.3.2	Tjänster för regelbundet underhåll och regelbunden reparation av bostaden
04.4	Andra tjänster förknippade med bostaden
04.4.1A	Sophämtning — konsumenterna betalar efter konsumtion
04.4.2A	Underhåll av avlopp — konsumenterna betalar efter konsumtion
04.4.3A	Vattentillförsel — konsumenterna betalar efter konsumtion
04.4.4	Övriga tjänster förknippade med bostaden
04.5	Elektricitet, gas och andra bränslen
04.5.1	Elektricitet
04.5.2	Gas
04.5.3	Flytande bränslen

Kod	COICOP/HICP
04.5.4	Fasta bränslen
04.5.5	Varmvatten, ånga och is
05.	INVENTARIER, HUSHÅLLSUTRUSTNING OCH RUTINUNDERHÅLL AV BOSTADEN
05.1	Möbler, inventarier och inredning, mattor och andra golvbeklädnader samt reparation
05.1.1	Möbler och inventarier
05.1.2	Mattor och andra golvbeklädnader
05.1.3	Reparation av möbler och golvbeklädnader
05.2	Hushållstextilier
05.2.1	Hushållstextilier
05.3	Uppvärmnings- och matlagningsutrustning, kylskåp, tvättmaskiner, och liknande större hushållsutrustning, inklusive montering och reparation
05.3.1	Större hushållsutrustning, både elektrisk och övrig
05.3.2	Mindre elektriska hushållsapparater
05.3.3	Reparation av hushållsapparater
05.4	Glas, porslin och bestick och övriga hushållskärl
05.4.1	Glas, porslin och bestick och övriga hushållskärl
05.5	Verktyg och redskap för hus och trädgård
05.5.1	Större verktyg och redskap
05.5.2	Mindre verktyg och diverse tillbehör
05.6	Varor och tjänster för rutinmässigt hushållsunderhåll
05.6.1	Icke-beständiga hushållsvaror
05.6.2	Hushållstjänster och tjänster för skötsel av hemmet
06.A	HÄLSOVÅRD — varor betalda av konsumenten utan senare ersättning
06.1A	Medicinska och farmaceutiska produkter och terapeutiska redskap och terapeutisk utrustning — betalda av konsumenten utan senare ersättning
06.1.1A	Farmaceutiska preparat och produkter — betalda av konsumenten utan senare ersättning
06.1.2A	Övriga medicinska produkter — betalda av konsumenten utan senare ersättning
06.1.3A	Terapeutiska redskap och terapeutisk utrustning — betalda av konsumenten utan senare ersättning
07.	TRANSPORT
07.1	Köp av fordon
07.1.1A	Nya bilar
07.1.1B	Begagnade bilar
07.1.2	Motorcyklar
07.1.3	Cyklar
07.2	Hantering av personlig transportutrustning
07.2.1	Reservdelar och tillbehör
07.2.2	Bränslen och smörjoljor
07.2.3	Underhåll och reparationer
07.2.4	Andra tjänster förknippade med personlig transportutrustning — enligt ESA-normer (!)
07.3	Transporttjänster
07.3.1	Passagerartransport med järnväg
07.3.2	Passagerartransport längs landsväg
07.3.3	Passagerartransport med flyg
07.3.4	Passagerartransport på hav och inlandsvatten
07.3.5	Övriga anlidade transporttjänster mot betalning
08.	KOMMUNIKATIONER
08.1	Kommunikationer
08.1.1	Posttjänster
08.1.2	Telefon- och telefaxutrustning
08.1.3	Telefon-, telegraf- och telefaxtjänster

Kod	COICOP/HICP
09.	REKREATION OCH KULTUR
09.1	Utrustning och tillbehör, inklusive reparationer
09.1.1	Utrustning för mottagning, inspelning och återgivning av ljud och bild
09.1.2	Fotografisk och filmfotografisk utrustning samt optisk utrustning
09.1.3	Databehandlingsutrustning
09.1.4	Övriga större varaktiga konsumtionsvaror för rekreation och kultur
09.1.5	Spel, leksaker och hobbyer, utrustning för idrott, camping och friluftsliv
09.1.6	Utrustning för inspelning av bild och ljud
09.1.7	Trädgårdsskötsel
09.1.8	Husdjur
09.1.9	Reparationsutrustning och tillbehör för rekreation och kultur
09.2	Rekreationstjänster och kulturella tjänster
09.2.1	Rekreationstjänster och kulturella tjänster för grupper
09.2.2	Övriga rekreationstjänster och kulturella tjänster
09.3	Tidningar, böcker och skrivmateriel
09.3.1	Böcker
09.3.2	Tidningar och tidskrifter
09.3.3	Diverse trycksaker
09.3.4	Skriv- och ritmateriel
09.4	Paketresor — exklusive reseförsäkring
09.4.1	Paketresor — exklusive reseförsäkring
10.A	UTBILDNING — som vanligtvis bekostas av konsumenterna i medlemsstaterna
11.	HOTELL, KAFÉER OCH RESTAURANGER
11.1	Catering
11.1.1	Restauranger och kaféer
11.1.2	Kantiner
11.2	Inkvarteringstjänster — inom medlemsstaterna
11.2.1	Inkvarteringstjänster — inom medlemsstaterna
12.	DIVERSE VAROR OCH TJÄNSTER
12.1	Personlig behandling
12.1.1	Hårsalonger och skönhetssalonger
12.1.2	Redskap, artiklar och produkter för personlig behandling
12.2	Övriga personliga tjänster
12.2.1	Juveller, klockor och armbandsur
12.2.2	Övriga personliga tillhörigheter
12.4A	Försäkringar
12.4.2A	Försäkringar i samband med bostaden — Försäkring av lösöre
12.4.4A	Försäkringar i samband med transporter — Bilförsäkringar — exklusive reseförsäkring
12.5A	Övriga banktjänster — exklusive räntor och avgifter uttryckta som en del av transaktionsvärdet
12.5.1A	Övriga banktjänster — exklusive räntor och avgifter uttryckta som en del av transaktionsvärdet
12.6	Övriga tjänster
12.6.1	Övriga tjänster

(1) Nationalräkenskapssystemet, ENS, 1995.

BILAGA II

Formel som skall användas vid sammanställning av elementära aggregat

- När man sammanställer prisindex för elementära aggregat skall man antingen använda förhållandet mellan de aritmetiska genomsnittspriserna $\frac{1}{n} \Sigma p^t$ eller förhållandet mellan de geometriska genomsnittspriserna $\frac{[\prod p^t]^{1/n}}{[\prod p^b]^{1/n}}$ där p^t är det nuvarande priset, p^b är referenspriset och n antalet sådana prisuppgifter i det elementära aggregatet. En alternativ formel kan användas under förutsättning att den uppfyller jämförbarhetskriteriet i artikel 7.
- Det aritmetiska medelvärdet av prisjämförelsetal $\frac{1}{n} \Sigma \frac{p^t}{p^b}$ bör normalt inte användas, eftersom det i många fall inte kan uppfylla jämförbarhetskriteriet. Det får användas i undantagsfall där man kan visa att det uppfyller kriteriet.
- Prisindexet för ett elementärt aggregat kan man beräkna som ett kedjeindex genom att använda en av de två ovanstående formler som är att föredra. Man kan exempelvis använda förhållandet mellan de aritmetiska medelvärdena:

$$I^{tb} = \frac{\sum_{i \in sb} P_i^t}{\sum_{i \in sb} P_i^b} \cdot \frac{\sum_{i \in sl} P_i^2}{\sum_{i \in sl} P_i^1} \dots \frac{\sum_{i \in st-1} P_i^1}{\sum_{i \in st-1} P_i^{t-1}}$$

där P_i^t står för den i te prisnoteringen för ett givet elementärt aggregat under perioden t och s , står för det prisurval som gjorts för det elementära aggregatet under period t . Detta urval kan i praktiken uppdateras månatligen eller över längre perioder, vilket är mer vanligt när man inte kan få tag i prisuppgifter. Om det mellan basperiod b och period t inte sker någon komplettering över huvud taget blir

$I^{tb} = \frac{\sum_{i \in sb} P_i^t}{\sum_{i \in sb} P_i^b}$ det enkla förhållandet mellan de aritmetiska medelvärdena (eller med likartat resultat som med den geometriska formeln ovan). Det aritmetiska medelvärdet av prisjämförelsetal får inte användas i de fall då kedjeindexering förekommer oftare än en gång per år.